

GENDEROWA KONCEPCJA PŁCI A SPRAWIEDLIWOŚĆ

CEL

Uczestnicy zrozumieją, zapamiętają i określą swoje stanowisko wobec myśli przewodniej zajęć: **genderowa koncepcja płci w obszarze sportu rodzi pytanie o sprawiedliwość wobec kobiet**

WPROWADZENIE

Spróbuj zainteresować uczniów tematem. Powiedz to, co będzie potrzebne jako przygotowanie do aktywizacji.

- Na marszu równości podnoszone jest hasło „bezproblemowej korekty płci”. Hasło to oparte jest na genderowym rozumieniu płci, wedle której jesteśmy takiej płci, jaką odczuwamy.
- W 2015 przez polski Sejm i Senat przeszła ustawa o „uzgodnieniu płci”, która miała wprowadzić w Polsce taką „bezproblemową korektę płci”. Ustawa została zawetowana przez prezydenta Dudę. W tej ustawie „tożsamość płciowa” była określona jako „utrwalone, intensywnie odczuwane doświadczanie i przeżywanie własnej płciowości, które odpowiada lub nie płci metrykalnej” [Art. 2].

<https://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=1469>

- Lewica zapowiada ponowne złożenie w Sejmie projektu o „uzgodnieniu płci”
<https://wpolityce.pl/polityka/469013-partner-biedronia-zalozze-w-sejmie-zespol-do-spraw-lgbt>
- Jakie praktyczne skutki niesie „bezproblemowa korekta płci” czyli przyjęcie ustawy o „uzgodnieniu płci”? Czy to będzie korzystne czy szkodliwe dla społeczeństwa? Kto na tym skorzysta? Jaka to korzyść? Kto straci? Jaka strata?
- Skoncentrujemy się na genderowej koncepcji płci w sporcie [w omówieniu poniższych sytuacji należy skorzystać z materiałów dla nauczyciela; można także wywiesić kartki z hasłowymi tytułami tych historii].
  - Jeśli płęć rozumiemy w oparciu o biologię to wtedy mamy dwie stałe płci: męską i żeńską. Mamy też wtedy dwie kategorie zawodów sportowych – mężczyźni konkurują z mężczyznami, kobiety konkurują z kobietami. Udział w jednej lub drugiej kategorii zależy od płci biologicznej (naturalnej).
  - Jeśli płęć rozumiemy genderowo, to wtedy mamy wiele różnych płci (genderów) opartych o trwałe odczucie i deklarację danej osoby, kim się czuje. Są więc takie sytuacje w zawodach sportowych, że biologiczni mężczyźni deklarują się jako kobiety i uczestniczą w konkurencjach kobiecych. Przykładem może być historia ze Szwecji. Tam młodzi gimnastycy mogą zdecydować z kim chcą konkurować – z kobietami czy z mężczyznami.
  - Takie sytuacje budzą też czasem sprzeciw. Padają oskarżenia, że jest to niesprawiedliwe dla kobiet, że jest to oszustwo. Przykładem mogą być słowa Martiny Navratilovej na temat udziału biologicznych mężczyzn deklarujących się jako kobiety w tenisowych turniejach kobiecych.
  - W związku z zarzutami, że gender w sporcie jest krzywdzący dla kobiet w niektórych miejscach wprowadza się zakaz udziału w zawodach kobiecych przez biologicznych mężczyzn deklarujących się jako kobiety. Tak się stało ostatnio np. w Iowa, w jednym ze stanów w USA.
- Przyjrzymy się bliżej sprzeciwom i zarzutom, jakie genderowa koncepcja płci rodzi w sporcie.

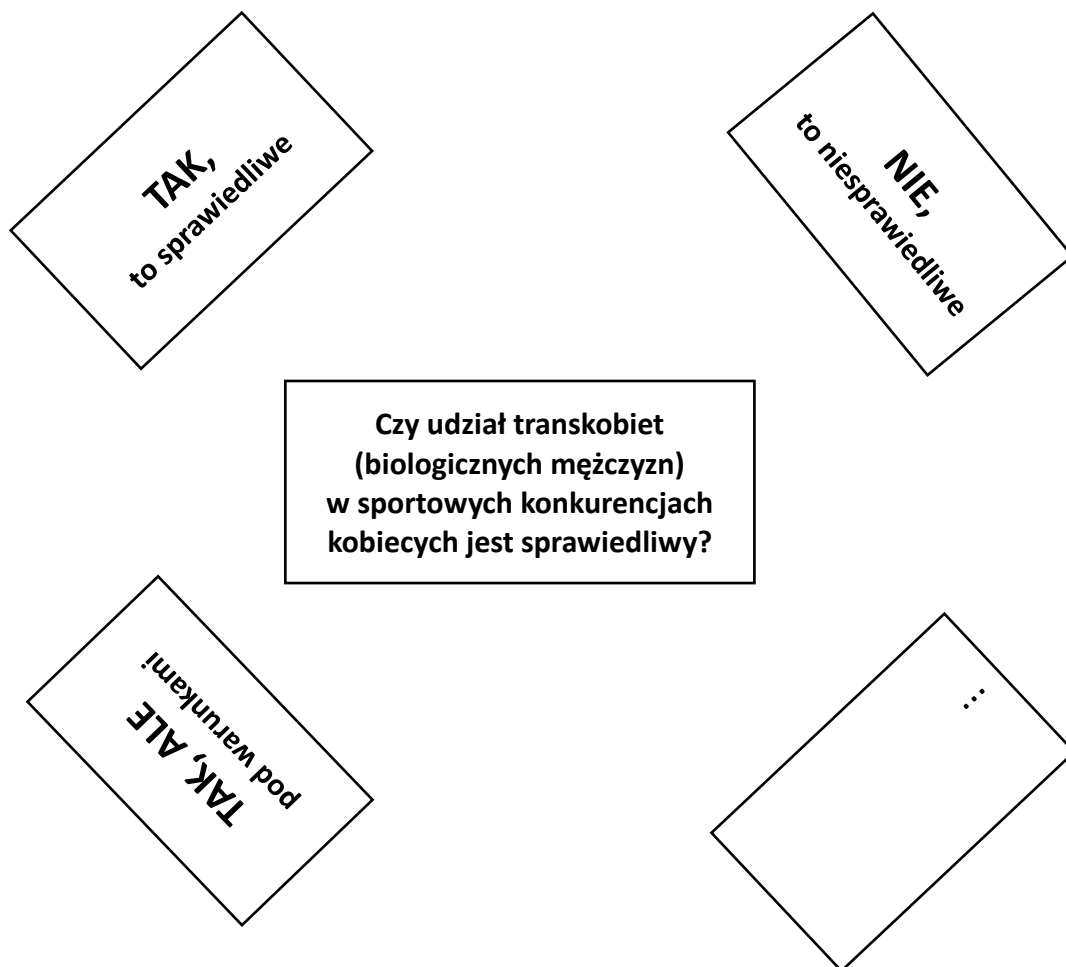
AKTYWIZACJA

Zorganizuj pracę w małych grupach wokół głównego pytania (lub serii pytań) i z wykorzystaniem metody aktywizującej. Po zakończeniu pracy w grupach zorganizuj prezentację efektów ich pracy.

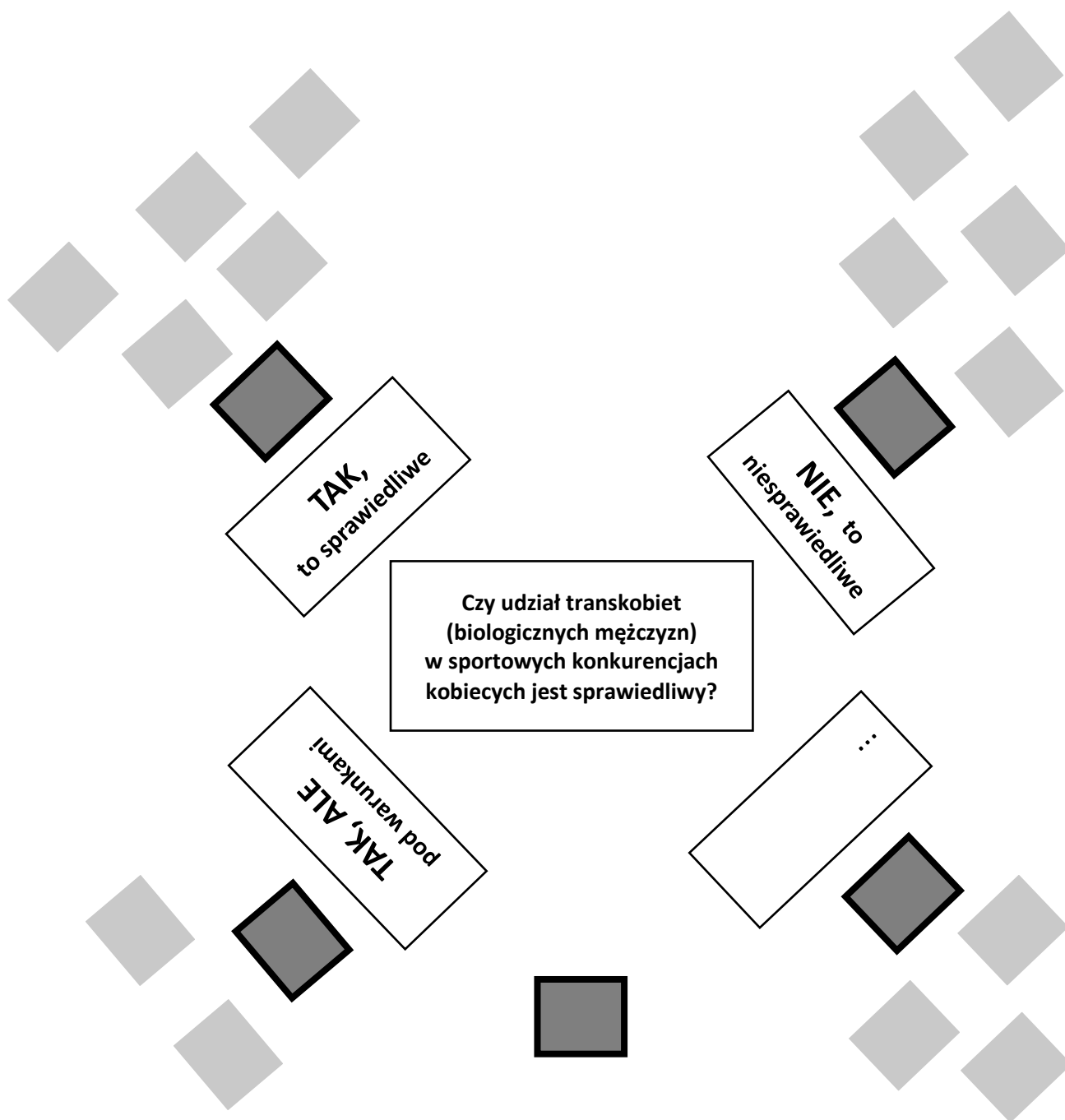
PYTANIE	Czy udział transkobiet (biologicznych mężczyzn) w sportowych konkurencjach kobiecych jest sprawiedliwy?
METODA	Puste krzesło
POMOCE	Do przeprowadzenia zajęć ta metodą potrzebne są kartki A4 z pytaniem głównym całej dyskusji, kartki A4 z możliwymi odpowiedziami na to pytanie, oraz czysta kartka A4 do zapisania nowej propozycji odpowiedzi (jeśli taka się pojawi ze strony uczniów)
CZAS	20 minut
EFEKTY PRACY	Można oczekiwać, że uczniowie wypowiedzą swoje zdanie w dyskutowanej kwestii (na tak i na nie) oraz przedstawią argumenty za swoim stanowiskiem.
OPIS METODY	<p>Istotą tej metody jest dyskusja przedstawicieli grup reprezentujących różne rozwiązania postawionego problemu. Dzięki pustemu krzesłu istnieje możliwość włączenia się także innych uczestników. Metoda uczy umiejętności wartościowania i selekcji poglądów, precyzowania argumentów za własną racją, sztuki dyskusji.</p> <p>Kolejne czynności osoby prowadzącej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postaw pytanie do dyskusji: Czy udział transkobiet (biologicznych mężczyzn) w sportowych konkurencjach kobiecych jest sprawiedliwy? 2. Zaproponuj trzy różne odpowiedzi na to pytanie. 3. Pokaż i przeczytaj proponowane odpowiedzi, napisane na kartkach A4 oraz pustą kartkę, która daje możliwość wskazania jeszcze innej odpowiedzi. Po przeczytaniu każdej propozycji odpowiedzi rozłóż kartki wokół kartki z pytaniem. 4. Wyjaśnij, że po zastanowieniu się, każdy uczestnik powinien wybrać odpowiedź najbliższą osobistemu przekonaniu. 5. Zaproś uczestników do spaceru po sali i do stanięcia przy kartce z wypowiedzią, która jest w największym stopniu zgodna z osobistym poglądem danej osoby. 6. Wyjaśnij, że w ten sposób powstaną małe grupy. 7. Powiedz, że każda musi zebrać argumenty za wybraną odpowiedzią. 8. Poproś też o to, aby każda grupa wybrała swojego przedstawiciela na dalsze etapy dyskusji. Wyjaśnij, że zadaniem przedstawicieli będzie wypowiedzenie argumentów na forum ogólnym i prowadzenie dyskusji w imieniu grupy. 9. Poproś o zabranie do grup kartek do notatek i flamastrów. 10. Określ czas zbierania argumentów na 5 minut. 11. Zakończ rozmowę w grupach (zapytaj wcześniej czy są gotowi i czy mają wybranego przedstawiciela)

12. Wyjaśnij zasady i porządek dalszego etapu dyskusji.
13. Poproś, by przedstawiciele grup wyszli z krzesłami na środek i usiedli w kręgu wewnętrznym, a grupy, by usiadły za swoimi przedstawicielami (krąg zewnętrzny).
14. Dostaw do kręgu jeszcze jedno „puste krzesło” i poinformuj, że teraz głos mają tylko osoby w kręgu – przedstawiciele grup oraz osoby, które usiądą na pustym krześle.
15. Wyjaśnij, że każda osoba z kręgu zewnętrznego ma prawo usiąść na krześle i własnym głosem w dyskusji wesprzeć swojego przedstawiciela.
16. Zaznacz, że po zabraniu głosu osoba musi wrócić do grupy (kręgu zewnętrznego) i zwolnić „puste krzesło”.
17. Powiedz, że zaczynamy kolejny etap dyskusji.
18. Poproś przedstawicieli grup, o krótkie przedstawienie swojego stanowiska i argumentów na jego poparcie.
19. Po przedstawieniu stanowisk i argumentów powiedz, że teraz jest czas dyskusji między przedstawicielami grup. Dodaj, że jeśli ktoś chce wesprzeć swojego przedstawiciela i włączyć się do dyskusji podchodzi i siada na puste krzesło.

WZÓR ROZŁOŻENIA KARTEK NA ŚRODKU SALI

WZÓR MOŻLIWEGO USTAWIENIA KRZESEŁ PODCZAS DYSKUSJI

REFLEKSJA

Postaw kilka pytań na forum ogólnym, aby uporządkować i pogłębić zrozumienie zaprezentowanych efektów pracy. Daj czas na refleksję i wypowiedzi uczestników. Nie spiesz się. Jeśli trzeba powtórz pytania.

- Czy udział transkobiet (biologicznych mężczyzn) w sportowych konkurencjach kobiecych jest sprawiedliwy czy niesprawiedliwy? Dlaczego? Jakie są główne argumenty za poszczególnymi stanowiskami?
- Kto korzysta na wprowadzeniu do zawodów sportowych genderowej koncepcji płci? Jaka to korzyść? Czy ktoś na tym traci? Jeśli tak, to jaka to strata?
- Czy waszym zdaniem genderowa koncepcja płci faworyzuje mężczyzn i krzywdzi kobiety? Czy słuszne jest zdanie, że przy genderowej koncepcji płci mamy rywalizację w dwu kategoriach: męskiej i koedukacyjnej?
- Czy prawo wprowadzone w IOWA jest sprawiedliwe?
- Czy Navratilova ma rację twierdząc, że udział biologicznych mężczyzn uważających się za kobiety w zawodach kobiecych to „oszustwo” i „niesprawiedliwość”? Czy rację ma organizacja, która wyrzuciła Navratilovą za „transfobię” i „dyskryminację” i „dezinformację”?
- Wedle jakich zasad wy chcecie uczestniczyć w zawodach sportowych? Czy zasad genderowych, gdzie płeć jest oparta na odczuciu i deklaracji? Czy zasad naturalnych, gdzie są dwie płcie: żeńska i męska?

PRZESŁANIE

Podsumuj, uporządkuj i uzupełnij wnioski uczniów. Podkreśl kilka najważniejszych myśli. Wyeksponuj przesłanie czyli myśl przewodnią.

- Genderowa koncepcja płci rodzi wielkie pytania o sprawiedliwość i niesprawiedliwość w sporcie. Są osoby, które uważają, że to niesprawiedliwe i krzywdzące dla kobiet. Są osoby, które uważają, że jest to sprawiedliwe, bo sport staje się obszarem społecznego włączenia osób dotychczas wykluczonych.
- Kwestia ta dotyczy każdego – czy jako uczestnika zawodów czy jako kibiców. Dlatego jest ważne, żeby każdy z Was odpowiedział sobie: Co według mnie jest sprawiedliwe? Wedle jakich zasad chcę uczestniczyć w zawodach sportowych? Czy zasad genderowych opartych na odczuciu i deklaracji? Czy zasad naturalnych, gdzie są dwie płcie: żeńska i męska? Jaki jest Twój wybór? Dlaczego? Przemyślcie to.
- Moje zdanie w tej kwestii jest następujące ... *[koniec zajęć to miejsce na zajęcie stanowiska przez nauczyciela]*